

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia czerwca 2011 r.

**Pani
Beata Jasińska
p. o. Dyrektora
Szkoły Podstawowej Nr 1
w Białobrzegach**

LRZ-4101-03-01/2011
P/11/071

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1071 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Szkole Podstawowej Nr 1 w Białobrzegach kontrolę dotyczącą nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły w roku szkolnym 2008/2009, 2009/2010 i 2010/2011 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 16 maja 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przedstawia Pani Dyrektor niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez Dyrektora Szkoły w okresie objętym kontrolą.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia dobór nauczycieli zatrudnionych w Szkole, pod względem przygotowania zawodowego. W okresie objętym kontrolą łącznie z Dyrektorem pracowało 16 nauczycieli, a każdy z nich posiadał kwalifikacje niezbędne do nauczania danych przedmiotów określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. *w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających*

wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 400).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia opracowanie przez Dyrektora Szkoły planów nadzoru pedagogicznego. Stosownie do postanowień § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w *sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz* (Dz. U. Nr 235, poz. 1703) zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie zasad sprawowania nadzoru”, Dyrektor Szkoły opracowała plan nadzoru na rok szkolny 2008/2009 i terminowo przedstawiła go Radzie Pedagogicznej do zatwierdzenia. Jednakże plan ten nie zawierał tematyki dotyczącej szkoleń nauczycieli, co naruszało przepis § 7 ust. 3 rozporządzenia w *sprawie zasad sprawowania nadzoru*.

Stosownie do postanowień § 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w *sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz. U. Nr 168, poz. 1324) Dyrektor Szkoły opracowała i terminowo przedstawiła Radzie Pedagogicznej do zatwierdzenia plany nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2009/2010 i 2010/2011. Plan nadzoru na rok szkolny 2009/2010 zawierał wszystkie wymagane przepisami prawa elementy, natomiast w planie nadzoru na rok szkolny 2010/2011 brak było terminów przeprowadzania kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek oraz szkoleń dla nauczycieli. Brak powyższych elementów stanowił naruszenie postanowień § 21 ust. 3 rozporządzenia w *sprawie nadzoru pedagogicznego*.

W kontroli ustalono, iż pomimo braku ujęcia w planach nadzoru szkoleń nauczycieli oraz terminów przeprowadzania kontroli, szkolenia kadry oraz zaplanowane kontrole zostały przeprowadzone.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania obejmujące realizację planów nadzoru pedagogicznego.

W roku szkolnym 2008/2009 Dyrektor Szkoły realizowała nadzór pedagogiczny stosownie do postanowień § 2 rozporządzenia w *sprawie zasad sprawowania nadzoru*, w szczególności poprzez działalność diagnostyczno-oceniającą i wspomagającą. W zakresie działalności diagnostyczno-oceniającej Dyrektor Szkoły przeprowadzała hospitacje zarówno na lekcjach z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, jak i na dodatkowych zajęciach edukacyjnych oraz zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych, kontrole dokumentacji szkolnej,

dyżurów nauczycieli w czasie przerw, dbałości o powierzone sale zgodnie z przydziałem, dokonywała oceny bezpieczeństwa dzieci w szkole i na zajęciach lekcyjnych, współpracy z rodzicami uczniów, wykorzystania technologii informacyjnej i komunikacyjnej na zajęciach edukacyjnych, gromadziła informacje o nadzorowanych nauczycielach, w celu dokonywania oceny ich pracy. Dodatkowo w Szkole przeprowadzano badania obejmujące przyrost wiedzy i umiejętności uczniów w ciągu roku szkolnego w różnych klasach z różnych przedmiotów. W zakresie działalności wspomagającej Dyrektor Szkoły organizowała narady i szkolenia dla nauczycieli, przekazywała informacje dotyczące problemów oświatowych oraz przepisów prawa dotyczących szkół, udzielała pomocy nauczycielom w rozwiązywaniu bieżących problemów, upowszechniała wdrażanie dobrych praktyk, organizowała współpracę pomiędzy nauczycielami, innymi szkołami i innymi jednostkami środowiska lokalnego.

W roku szkolnym 2009/2010 Dyrektor Szkoły w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego przeprowadziła ewaluację wewnętrzną w odniesieniu do obszaru określonego w § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w *sprawie nadzoru pedagogicznego*, tj. „Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły”. Wyniki z przeprowadzonej ewaluacji zostały wykorzystane do doskonalenia jakości pracy w szkole w przyszłym roku szkolnym 2010/2011. Jednym z wymagań w odniesieniu do którego przeprowadzano ewaluację w roku szkolnym 2009/2010 była „*analiza wyników sprawdzianu po VI klasie*”. Kontrola wykazała, że problematyka analizy wyników tego sprawdzianu, poruszana była na naradach Rady Pedagogicznej, celem wypracowania praktyk, które przyczynią się do poprawy wyników. W Szkole podjęto działania mające na celu ich poprawę poprzez zwiększenie wykonywania tego rodzaju zadań, które stwarzały uczniom najczęściej problemów na egzaminach.

Przeprowadzona przez Dyrektora Szkoły, na rok szkolny 2010/2011 ewaluacja wewnętrzna dotyczyła obszaru określonego w § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w *sprawie nadzoru pedagogicznego*, tj. „procesy zachodzące w szkole”.

Ponadto Dyrektor Szkoły sprawując nadzór pedagogiczny w latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011 kontrolowała przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz postanowień statutu, wspomagała nauczycieli w realizacji zadań poprzez organizację szkoleń, narad, przekazywanie informacji oświatowych, motywowanie do doskonalenia rozwoju zawodowego.

Wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego, a także informacje o Szkole, stosownie do przepisów art. 40 ust. 7 ustawy dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.), przekazywane były do wiadomości nauczycielom po zakończeniu każdego półroczu w okresie objętym kontrolą, i uwzględniane przy sporządzaniu planów nadzoru na przyszły rok szkolny.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia działalność Szkoły w zakresie wybranych obszarów podlegających nadzorowi, obejmujących system oceniania uczniów, sposób prowadzenia dokumentacji dotyczącej przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej, przestrzeganie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W Szkole opracowano Wewnętrzny System Oceniania uczniów, a wychowawcy klas i nauczyciele poszczególnych przedmiotów na początku każdego roku szkolnego informowali zarówno uczniów jak i ich rodziców o warunkach, sposobie i kryteriach oceniania z zajęć edukacyjnych oraz z zachowania stosownie do postanowień określonych w § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. *w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83, poz. 562) zwanego dalej rozporządzeniem *w sprawie oceniania*.

Badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów VI klasy dotyczące Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania uczniów wykazały, że zapisy zawarte w statucie Szkoły dotyczące systemu oceniania uczniów były przestrzegane przez nauczycieli.

W okresie objętym kontrolą w Szkole realizowane były programy profilaktyczne i wychowawcze, które co roku poddawane były ewaluacji i analizie, a wypracowane wyniki służyły jako koncepcja do opracowania zagadnień na kolejny rok szkolny w ramach tych programów. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli tematy wybierane przez Dyrektora Szkoły, do realizacji w programach profilaktycznych i wychowawczych oraz podejmowała działania w trosce o dobre, bezpieczne i zdrowe wychowanie uczniów, wynikały z faktycznych potrzeb Szkoły.

W okresie obowiązywania Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości Wśród Dzieci i Młodzieży, Dyrektor Szkoły wdrożyła ww. program oraz zapoznała wszystkich nauczycieli i wychowawców z procedurami postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci.

Przeprowadzone oględziny budynku Szkoły i terenu wokół niej wykazały, że uczniom zapewnione zostały bezpieczne i higieniczne warunki pobytu na terenie Szkoły, określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. *w sprawie*

bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6 poz. 69 ze zm.).

W Szkole prowadzono wymaganą dokumentację obejmującą księgę ewidencji dzieci – stosownie do postanowień określonych w § 3a, księgę uczniów – stosownie do postanowień § 4 oraz księgi arkuszy ocen – stosownie do postanowień § 13 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w *sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji* (Dz. U. Nr 23, poz. 225).

Ustalono, że Statut Szkoły przyjęty Uchwałą Nr 4/2008 Rady Pedagogicznej Szkoły z dnia 26 marca 2008 r. (ze zmianami), jako wewnętrzny dokument, z przyczyn technicznych, nie zawierał zapisów dotyczących trybu składania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia, o których mowa w § 16b ust.1 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w *sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół* (Dz. U. Nr 61, poz. 624). Tryb sposobu składania skarg opisany był w odrębnym dokumencie. W ocenie NIK statut Szkoły winien zawierać wszystkie wymagane elementy w jednym dokumencie stanowiącym całość. Odpowiedzialnym za prawidłowe sporządzenie statutu była Dyrektor Szkoły. W pozostałym zakresie uregulowania zawarte w statucie Szkoły odpowiadały zapisom ww. rozporządzenia.

Realizacja podstawy programowej wychowania w oddziale przedszkolnym Szkoły w latach szkolnych 2008-2009-2010/2011 – I semestr odbywała się w ramach 5 godzin dziennie i 25 godzin tygodniowo tj. zgodnie z przepisem § 10 ust. 2 pkt 1 załącznika Nr 1 do rozporządzenia w *sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół*. W myśl przepisu § 9 załącznika Nr 1 do rozporządzenia w *sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół*, Dyrektor Szkoły określiła ramowy rozkład dnia, na podstawie którego nauczyciel oddziału przedszkolnego, uwzględniając potrzeby i zainteresowania dzieci, ustalił szczegółowy rozkład dnia. Analiza zapisów dzienników z czterech wybranych miesięcy wykazała, że poszczególne zajęcia w miarę możliwości pogodowych i po uwzględnieniu uwag rodziców, przeprowadzane były z zachowaniem proporcji zagospodarowania czasu określonych w załączniku Nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. Nr 4, poz. 17).

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli na podst. art. 60 ust. 2 ustawy o NIK wnosi o:

1. Zapewnienie w planach nadzoru pedagogicznego wszystkich elementów wymaganych przepisem § 2 ust 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324).
2. Wprowadzenie do Statutu Szkoły zapisów dotyczących trybu składania skarg w przypadku naruszenia praw ucznia, o których mowa w § 16b ust. 1 załącznika nr 2 do rozporządzenia w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624).

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pani Dyrektor przedstawienia w terminie 14 dni, od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.